

Nema više prokletstva

*“Zemlja neka je zbog
tebe prokleta: s
trudom ćeš se od nje
hraniti svega vijeka
svog!”
—1.Mojsijeva 3: 17*

ZBOG NEPOSLUŠNOSTI

božanskom Božjem zakonu, otac Adam je osuđen na smrt. Drugi aspekt ove presude, međutim, također uključuje prokletstvo koje je stavljeno na planet Zemlju i čovjekov okoliš. To je uvelike pridonijelo sveukupnom padu zdravlja i snage u ljudskoj obitelji, koja završava u grobu.

Iz biblijskog zapisa čitamo prvi dio ove presude. “JAHVE, Bog, uzme čovjeka i postavi ga u edenski vrt da ga obrađuje i čuva. JAHVE, Bog, zapovjedi čovjeku: ‘Sa svakoga stabla u vrtu slobodno jedi, ali sa stabla spoznajе dobra i zla da nisi jeo! U onaj dan u koji s njega okusiš, zacijelo ćeš umrijeti!’”—1.Mojsijeva 2: 15-17

PROCES UMIRANJA

Postoji važna dimenzija u ovoj izjavi koja je također otkrivena u biblijskom zapisu i koja stvar stavlja u pravu perspektivu. U vezi s uputama da se ne jede sa stabla spoznajе dobra i zla, Bog je rekao: “Onaj dan u koji s njega okusiš, zacijelo ćeš umrijeti.” Young’s Literal

Translation prevodi ovu posljednju frazu, “umiranjem ti umireš”, ukazujući na činjenicu da bi proces umiranja započeo odmah ako Adam zgriješi.

Znamo da Adam nije umro na dan kada je ova presuda izrečena, nego je živio 930 godina. Zapis kaže: “Adam je poživio svega devet stotina i trideset godina; i umrije.” (1.Mojsijeva 5: 5) Po Božjem računanju, dan je dug tisuću godina, tijekom kojih je Adam iskusio proces umiranja. “Ljubljeni, neka vam ovo jedno ne bude nepoznato, da je jedan dan kod Gospodina kao tisuću godina, a tisuću godina kao jedan dan.” (2.Petrova 3: 8) Prema tome, Adam je umro u roku od jednog dana prema Božjem načinu mjerenja vremena.

PROKLETA ZEMLJA

Drugi aspekt Božje osude protiv grijeha i neposlušnosti odnosio se na samu Zemlju i na samo tlo koje će Adamu i njegovom potomstvu trebati za proizvodnju hrane da bi se održali na životu. “A čovjeku reče: ‘Jer si poslušao glas svoje žene te jeo sa stabla s kojega sam ti zabranio jesti rekavši: S njega da nisi jeo! – evo: Zemlja neka je zbog tebe prokleta: s trudom ćeš se od nje hraniti svega vijeka svog! Rađat će ti trnjem i korovom, a hranit ćeš se poljskim raslinjem. U znoju lica svoga kruh svoj ćeš jesti dokle se u zemlju ne vratiš: ta iz zemlje uzet si bio – prah si, u prah ćeš se i vratiti”—1.Mojsijeva 3: 17-19

S MUKOM

Teško bi bilo opisati dubinu tuge koju su proživjeli naši praroditelji tijekom svog života koji je završio smrću. Riječ “muka” znači brinuti se, tugovati ili biti u boli, a prvi put je korištena u vezi s Božjim sudom prema Majci Evi. “ A ženi reče: ‘Trudnoći tvojoj muke ću

umnožit', u mukama djecu ćeš rađati. Žudnja će te mužu tjerati, a on će gospodariti nad tobom." (1.Mojsijeva 3: 16) Psalmist je ovo objasnio riječima s kojima se svi sigurno možemo poistovjetiti: "Zbroj naše dobi sedamdeset je godina, ako smo snažni, i osamdeset; a većina od njih muka je i ništavost: jer prolaze brzo i mi letimo odavle."—Psalmi 90: 10

DAVIDOVA JADIKOVKA

Psalmist David stavio je u perspektivu strašne posljedice grijeha, smrti i proklete zemlje koje je iskusio. Iz jednog od njegovih psalama čitamo: "JAHVE, u srdžbi svojoj nemoj me karati, i nemoj me kazniti u svojem gnjevu. Strijele se tvoje u me zabodoše, ruka me tvoja teško pritisnu: na tijelu mi ništa zdravo nema zbog gnjeva tvog, od grijeha mojih mira mi nema kostima. Zloće moje glavu su mi nadišle, kao preteško breme tište me. Rane moje zaudaraju i gnjiju zbog bezumnosti moje. Pogurih se sav i zgrčih, povazdan lutam žalostan. Moji bokovi puni su ognjice, na tijelu mi ništa zdravo nema. Iscrpljen sam i satrven posve, stenjem od jecanja srca svojega. O Gospode, sve su mi želje pred tobom, i vapaji moji nisu ti skriveni."—Psalmi 38: 1-9

ZAGAĐENA ZEMLJA

Prorok Izaija govori o proklesoj zemlji, i da ju je griješni čovjek zagadio. Napisao je: "Gle, JAHVE razvaljuje zemlju, razara je, nakazi joj lice, raspršuje stanovnike njene. Svećenik će biti k'o i narod, gospodar k'o i sluga, gospodarica k'o i sluškinja, prodavač k'o i kupac, zajmodavac k'o i zajmoprimac, vjerovnik k'o i dužnik. Opustošena će biti zemlja, opljačkana sasvim, jer je JAHVE odlučio. Zemlja tuži, vene, svijet gine, gasne, nebo sa zemljom propada. Oskvrnjena je zemlja pod žiteljima

svojim, jer prestupiše Zakon, pogaziše odredbu, Savez vječni razvrgoše. Zato prokletstvo proždire zemlju, okajavaju stanovnici njeni. Zato su sažgani žitelji zemljini i malo je ljudi preostalo.”—Izaija 24: 1-6

POŠASTI

Kada je Luka, biblijski povjesničar i pisac evanđelja, opisao događaje koji će se dogoditi u budućnosti, uključio je Isusove riječi koje govore o “gladi i pošasti”. One bi posebno odredile i istaknule određeni period kao vrijeme velike nevolje na zemlji. (Daniel 12: 1) Bilo je proročeno da će se ovo spustiti na zemljane tijekom posljednjih godina ovog “sadašnjeg zlog svijeta”. (Galaćanima 1: 4) Sada živimo, vjerujemo, u ovom razdoblju povijesti čovječanstva i svjedoci smo događaja bez presedana koji tako obilježavaju naše vrijeme u biblijskom proročanstvu. Luka je napisao: “I bit će velikih potresa i po raznim mjestima gladi i pošasti; bit će strahota i velikih znakova s neba.”—Luka 21: 11

STALNA ČOVJEKOVA BORBA

Kroz povijest, čovječanstvo se moralo boriti protiv svih vrsta nedaća, a neki od ovih brojnih čimbenika nastavljaju uzrokovati rane gubitke života među ljudskom obitelji. U mnogim slučajevima to potječe od pošasti, kuge i bolesti, a postoje različiti načini njihovog prijenosa, poput insekata i glodavaca. Među samim čovječanstvom došlo je do širenja bolesti, virusa i mnogih oblika bolesti. Čovjek je također postao žrtva gladi i gladovanja, često uzrokovanih lošim vremenskim uvjetima kao što su suše, poplave ili smrzavanja. To su bili glavni čimbenici koji su ozbiljno utjecali na opskrbu hranom u svijetu. Do gubitka usjeva također dolazi zbog insekata ili korova. Borba protiv ovih i mnogih drugih neprijatelja ljudske obitelji je

beskrajna.

Kako se stanovništvo Zemlje dramatično povećalo tijekom proteklog stoljeća i pol, nevolje s kojima se suočava ljudska obitelj postalo je teže kontrolirati. U prošlosti su farme bile manje, a najezda štetnika bila je ograničenija i lakše ju je bilo kontrolirati. Posljednjih desetljeća farme su postale veće, što je omogućilo štetočinama, bolestima i razornim vremenskim nepogodama da napreduju preko mnogih hektara usjeva.

ZNANSTVENE KONTROLE

Opskrba hranom za više od osam milijardi ljudi koji sada žive na našem planetu postaje sve kritičnija, a čovjek očajnički pokušava pronaći rješenja za mnoge složene probleme. Jedan od glavnih primjera je kontrola štetočina. Pesticidi su razvijeni i naširoko se koriste za pomoć u spašavanju usjeva hrane od mnogih vrsta insekata i bolesti. Herbicidi se također koriste za suzbijanje “trnja i korova” koji su uvedeni u Adamovoj generaciji, a koji nastavljaju napadati i kočiti proizvodnju hrane. Božanska osuda proklete zemlje je stalna stvarnost.

Korištenje pesticida povećalo je proizvodnju usjeva i u mnogim slučajevima osiguralo višu kvalitetu proizvoda. Međutim, pesticidi su također otrovne kemikalije koje su posebno smišljene za ubijanje štetnih insekata, a neki od tih proizvoda uzrokuju ozbiljne probleme kada ih ljudi konzumiraju. U slučaju proizvodnje životinjske hrane, lijekovi poput antibiotika i hormona koriste se za povećanje rasta i smanjenje potrošnje hrane. Ostaci ovih lijekova također mogu biti opasni za ljude. Razina štete od izloženosti pesticidima, kao i životinjskim antibioticima i hormonima, stoga je povezana s idejom da što više konzumirate, veći je rizik.

SUVREMENI IZAZOVI

Izazov je uravnotežiti pouzdanu opskrbu hranom visoke kvalitete s potrebom zaštite ljudi od nepotrebnog izlaganja kemikalijama. Ograničenja za ljudsku prehranu imaju usku marginu sigurnosti, a prošlo iskustvo je pokazalo da pesticid koji se u početku smatrao sigurnim za ljudsku prehranu može imati neželjene učinke. Kemikalija “DDT” jedan je takav povijesni primjer zbog svoje postojanosti u okolišu i sposobnosti nakupljanja u tjelesnoj masnoći. Zbog toga je uporaba DDT-a zabranjena u Sjedinjenim Američkim Državama 1972., a u ostatku svijeta 2004. Međutim, još uvijek se koristi u nekim dijelovima Afrike, Azije i Južne Amerike.

Antibiotici su lijekovi koji su kreirani da ubiju bakterije, ali se također koriste u proizvodnji životinjske hrane za poticanje rasta i smanjenje potrebne količine hrane. Pretjerana uporaba ovih lijekova povećava mogućnost razmnožavanja sojeva bakterija otpornih na antibiotike. Potrebna je kontrola antibiotika kako bi se smanjila količina ostataka antibiotika koji ostaju u mesnim proizvodima.

Nedavna pojava virusa “ptičje gripe” H5N1 desetkovala je peradarsku industriju u posljednje tri godine. Procjenjuje se da je samo u Sjedinjenim Državama od 2022. eutanazirano 148 milijuna kokoši kako bi se pokušalo zaustaviti širenje virusa. Srećom, samo je mali broj slučajeva prijavljen među ljudima, a virus se ne širi s osobe na osobu. Međutim, na sve je utjecala nestašica jaja i drugih srodnih prehrambenih proizvoda, a cijene su uvelike eskalirale.

Tako vidimo da se usprkos razvoju kemikalija, hormona i drugih poljoprivrednih napredaka za koje naši preci nisu čuli, borba protiv vjekovne populacije štetočina, korova i bolesti nastavlja. Ovo je snažan dokaz da prok-

letstvo stavljeno na našu planetu Zemlju kao rezultat grijeha i smrti još nije skinuto.

Zemlja i njezini ljudi prokleti su zbog neposlušnosti Bogu, a stvarnost te osude odzvanja sve jasnije u naše vrijeme. “Rađat će ti trnjem i korovom, a hranit ćeš se poljskim raslinjem. U znoju lica svoga kruh svoj ćeš jesti dokle se u zemlju ne vratiš: ta iz zemlje uzet si bio – prah si, u prah ćeš se i vratiti.”— 1.Mojsijeva 3: 16, 17

PRIRODNA KONTROLA

Među znanstvenicima, neki su skrenuli pozornost na činjenicu da se određene vrste korisnih insekata ili ptica mogu koristiti za kontrolu drugih koje su štetne i uništavaju usjeve za hranu. Korištenje prirodnih metoda suzbijanja insekata i organskih metoda suzbijanja štetočina kako bi se spriječila zaraza štetnih insekata je, kažu, bolje nego njihovo ubijanje insekticidima.

Prirodna kontrola može imati pozitivne i negativne učinke. Većinu vremena kontrola se uvodi u područje kako bi se zaštitilo od štetnih i invazivnih štetnika koji tu obitavaju. Kontrola se uvodi kako bi se smanjila konkurencija među invazivnim vrstama. Međutim, unesene kontrolne vrste ne ciljaju uvijek samo na ciljanu populaciju štetnika. Kontrolni agensi koji nisu ograničeni na jednu vrstu ili mali raspon vrsta nisu uvijek dobri biološki kontrolni agensi i mogu sami postati invazivne vrste. Dobro je poznato da su se tijekom posljednjih nekoliko desetljeća dogodili brojni slučajevi takvih neželjenih posljedica.

Drugi su se slučajevi pokazali korisnijima. Poznato je da bogomoljka svaki dan proždire ogromne količine štetnih insekata. Bubamara će jesti i grinje i lisne uši koje često napadaju voćke. Pronalaženje i korištenje prirodnih metoda ponekad može biti jednostavno poput

uvođenja nekih od ovih prirodnih neprijatelja kao što su paraziti, grabežljivci, patogeni ili konkurenti u prehrambeni usjev. Drugi korisni predatori uključuju pauke koji također mogu kontrolirati populacije štetočina.

Neke biljke poput kopra ili bosiljka odbijaju neželjene bube, dok druge privlače korisne kukce poput leptira. Bolesne biljke lakše privlače neželjene štetnike nego zdrave biljke. Stoga je važno održavati biljke zdravim nadopunjavanjem tla organskim gnojivima, malčom i kompostom. Uvođenje plodoređa još je jedna pozitivna metoda. Sadnja različitih vrsta usjeva svake godine na istoj parceli zemlje također će spriječiti nakupljanje određenih štetnih insekata i korova.

Uz daljnja istraživanja i znanstvene eksperimente, biološka kontrola bi potencijalno mogla pomoći u smanjenju budućih infestacija štetočinama svjetske proizvodnje prehrambenih usjeva. Biološka kontrola se danas sve više koristi i nadamo se da bi mogla smanjiti upotrebu mnogih pesticida i herbicida.

ISPOLJAVANJE BOŽANSKE MUDROSTI

Unatoč napretku u svojim nastojanjima, čovjek nikada nije uspio izmisliti ili razviti bilo koju vrstu kontrole ili metode koja će u potpunosti eliminirati štetne kukce, korove, štetočine ili bolesti usjeva i životinja. Problemi su previše rašireni i različiti gdje god se uzgaja ljudska hrana. Međutim, znanstvenici ističu jednostavnu činjenicu da bi Zemlju odavno već potpuno preplavili kukci i korov osim mnogih vrsta korisnih ptica i insekata koji jedu neželjene vrste, a to je pomoglo da se zaraza drži pod kontrolom u ograničenoj mjeri.

Tako se vidi velika mudrost i upravljačka ruka Nebeskog Oca punog ljubavi koji neće dopustiti potpuno uništenje svakog tijela na zemlji. Bez njegova vodstva

svako bi tijelo davno bilo uništeno i više ne bi bilo nade za usavršavanje umiruće ljudske rase bolesne od grijeha. Bog je stvorio Zemlju da bude naseljena i ona nikada neće nestati. Iz Salomonovih riječi čitamo: “Jedan naraštaj odlazi, drugi dolazi, a zemlja uvijek ostaje.” (Propovjednik 1: 4) Bog je čovjeku dao određene ograničene uvide u osnovne fizičke zakone i principe, ali svo znanje dolazi od njega. “Što je bilo, opet će biti, i što se činilo, opet će se činiti, i nema ništa novo pod suncem. Ima li išta o čemu bi se moglo reći: ‘Gle, ovo je novo!’? Sve je već davno prije nas postojalo.”—vss. 9, 10

BOŽJA MOĆ

Čudesna Božja radna moć može se upotrijebiti da donese ili prokletstvo ili blagoslov. To se pokazalo u životu naroda Izraela dok su bili u ropstvu Egipta. Izraelovo ropstvo faraonu služi kao prikaz ropstva čovječanstva grijehu i smrti pod Sotonom. Oslobođanje Izraela iz ropstva predstavlja ljudsku obitelj koja je oslobođena smrtno kazne putem Isusova otkupiteljskog djela.—Rimljanima 5: 18, 19; Hebrejima 9: 12, 15; 1. Timoteju 2: 5, 6

U slučaju drevnog Izraela, Bog je pustio na Egipat pošasti kao što je zapisano u 2.Mojsijevoj, poglavlja 7 do 12. Prvo se voda pretvorila u krv, a zatim su došle žabe. Zatim su uslijedile pošasti ušiju, muha i goveđa kuga, zarazna bolest koja pogađa stoku i druge životinje. Zatim su krenuli čirevi i tuča praćena olujama i mrakom. Sve su pošasti bile pod kontrolom Boga i on je bio jedini koji ih je mogao zaustaviti. Tijekom tog vremena, Božja je moć također korištena da poštedi narod Izraela. (2.Mojsijeva 8: 22, 23; 9: 4-7) Psalmist također daje pregledno izvješće koje pokazuje da je samo Božjom moći izraelski narod bio oslobođen svog ropstva u Egiptu.—

PONIŠTAVANJE PROKLETSTVA

Prorok Izaija je prerekao budući Božji plan koji će donijeti blagoslove cijelom čovječanstvu. Napisao je: “Nek’ se uzraduje pustinja, zemlja sasušena, neka kliče stepa, nek’ ljiljan procvjeta. Nek’ bujno cvatom cvate, da, neka od veselja kliče i nek’ se raduje. Dana joj je slava Libanona divota Karmela i Šarona; oni će vidjeti slavu JAHVINU, divotu Boga našega.” (Izaija 35: 1, 2) Opisujući ovaj prekrasni prizor simboličnim jezikom, Izaija je također napisao: “Tad će hromi skakati k’o jelen, njemakov će jezik klicati. Jer će u pustinji provreti voda, i u stepi potoci, sažgana će zemlja postat’ jezero, a tlo žedno – izvori. U brlozima gdje ležahu čagljji izrast će rogoz i trska.”—vss. 6, 7

U odnosu na to buduće vrijeme pod upravom Krista i njegovih vjernih sljedbenika ovog sadašnjeg doba, psalmist je također rekao: “Oni što žive nakraj svijeta boje se znamenja tvojih; dveri jutra i večeri radošću napunjaš. Ti pohodi i zemlju i ti je natopi, obogati nju veoma. Božja se rijeka vodom napuni, ti pripravi ljudima žito. Ovako pripremi zemlju: brazde joj natopi, grude joj poravna; kišom je omekša, usjeve joj blagoslovi. Ti okruni godinu dobrotom svojom, plodnost niče za stopama tvojim. Pustinjski pašnjaci kaplju od obilja, brežuljci se pašu radošću.”—Psalmi 65: 9-13

SAVEZ MIRA

Naš će Nebeski Otac pun ljubavi uspostaviti “savez mira” s ljudima preko većeg “Davida”, Krista Isusa i njegovih vjernih sljedbenika, kako je zapisao prorok Ezekiel. “Postavit ću im jednoga pastira koji će ih pasti, slugu svoga Davida: on će ih sam pasti i bit će im

pastir, a ja, JAHVE, bit ću njihov Bog, i moj sluga David bit će im knez. Ja, JAHVE, rekoh! I sklopit ću s njima savez mira i uklonit ću iz zemlje sve divlje zvijeri, i živjet će mirno u pustinji i spavati po šumama. Njih i sve oko brda svojega učinit ću blagoslovom i dat ću im na vrijeme kišu, i bit će to kiša blagoslova. I drveće će poljsko donositi plodove, a zemlja će dati rod svoj. I oni će mirno živjeti u svojoj zemlji i znat će da sam ja JAHVE kad slomim palice jarma njihova i kad ih izbavim iz ruku onih što ih podjarmiše.”—Ezekiel 34: 23-27

NEMA VIŠE PROKLETSTVA

Svi poslušni čovječanstva bit će vraćeni na savršenu planetu Zemlju, a prokletstvo koje je postojalo otkad su naši prvi roditelji pali u grijeh, više neće postojati. Kristova će vladavina biti uspostavljena s moći i autoritetom nad poslovima svijeta i njegovih ljudi. Ivan Otkrivenik je pisao o Božjoj viziji koja govori o ovoj divnoj nadi za ljudsku obitelj i učinio je vidljivom. “I pokaza mi rijeku vode života, bistru kao prozirac: izvire iz prijestolja Božjeg i Jaganjčeva. Posred gradskoga trga, s obje strane rijeke, stablo života što rodi dvanaest puta, svakog mjeseca svoj rod. A lišće stabla za zdravlje je narodima. I neće više biti nikakva prokletstva. I prijestolje će Božje i Jaganjčevo biti u gradu i sluge će mu se njegove klanjati.”—Otkrivenje 22: 1-3

NEMA VIŠE TUGE

Konačni plan i svrha našeg Nebeskog Oca punog ljubavi je vratiti poslušnike svog ljudskog stvorenja u savršen život ovdje u obnovljenom, savršenom zemaljskom domu. Božji prorok je pogledao niz dugi tok vremena iz svog vremena i opisao ovaj prekrasan prizor. Napisao je: “Vratit će se oni što ih je oslobodio JAHVE i

s radosnim kricima doći će na Sion. Vječna će sreća biti nad glavama, pratit će ih klicanje i radost, nestat će tuge i jecaja.”—Izaija 51: 11

I Ivan Otkrivenik je bio potaknut Svetim Duhom Božjim i napisao je: “I otrt će im svaku suzu s očiju te smrti više neće biti, ni tuge, ni jauka, ni boli više neće biti jer – prijašnje uminu.’ Tada Onaj što sjedi na prijestolju reče: ‘Evo, sve činim novo!’ I doda: ‘Napiši: Ove su riječi vjerne i istinite.’ I još mi reče: ‘Svršeno je! Ja sam Alfa i Omega, Početak i Svršetak! Ja ću žednomu dati s izvora vode života zabadava.”—Otkrivenje 21: 4-6 ■
